

DIAMO odmítá zavádějící informace k sarkofágu heřmanické haldy otevřený dopis ředitele DIAMO

V posledních dnech se českým mediálním prostorem opět šíří poplašné zprávy o údajné ekologické katastrofě obřího rozměru, které se týkají státního podniku DIAMO a sanace heřmanické haldy. Impulsem k šíření těchto zpráv je materiál, který si nechal vypracovat Dalibor Tesař, respektive jeho společnost cresco&finance.

Budiž hned v úvodu řečeno, že DIAMO nevyvrací v tuto chvíli nic, co média a mnozí jiní citují. Důvod je jednoduchý: státní podnik DIAMO nemá zdrojový materiál k dispozici a nelze posuzovat a případně rozporovat izolované citace bez širší a hlubší znalosti detailů. Nikdo dosud ani nespecifikoval, jde-li o znalecký posudek, odbornou studii či expertní stanovisko, natož aby kdokoliv celý materiál včetně metodiky a ucelených závěrů zveřejnil. A jistě to má svůj důvod.

Považuji však za svou povinnost uvést vše – ve veřejném zájmu – do odborných souvislostí. Ty by totiž v tomto případě měly být určující.

Hořící heřmanická halda je problém. Rozebrat ji, přeskládat nebo převézt – kdyby ovšem bylo kam – by znamenalo takovou prachovou, exhalační a dopravní zátěž, která by oblast v okolí haldy, a nejen tu, zásadním způsobem poškodila. To nechceme.

Zbývá tedy jediné – omezit její termickou aktivitu. Jistě, cest může být více. Nezávislá mezirezortní komise na základě expertních stanovisek souhlasila s řešením formou realizace popílkového sarkofágu. Halda jím bude utěsněna, dojde k omezení přístupu kyslíku a endogenní hoření bude postupně utlumováno. Řešení, které v kombinaci s dalšími opatřeními dává největší smysl.

Metoda sama o sobě není nová, byla již úspěšně použita u nás i v zahraničí. Sarkofág je ale v případě heřmanické haldy jen částí celého řešení, byť částí významnou. Všechny procesy, v haldě se odehrávající, budou pod drobnohledem. Počítáme s velmi podrobným sledováním kvality ovzduší, vody, teploty i složení plynů, na haldě bude instalováno zařízení pro jímání a případnou likvidaci zplodin hoření, ochrana proti vsakování srážkových vod, a dokonce i zařízení, které dovolí odvádění nebo další využití tepla z haldy.

Neexistují na světě dva stejné odvaly ani univerzální postup. Každá sanace vždy vyžaduje specifický přístup a vlastní technické řešení. Nicméně principy se opakují a přírodní zákony platí. Cílem sanace je v první řadě snížit termickou aktivitu haldy na takovou úroveň, kdy její vliv na životní prostředí bude minimální. Není to jednoduchý postup a nelze si myslet, že sarkofágem je hotovo. Sanace je vždy proces, a i při zodpovědném přístupu je nutné každý krok, každou etapu, pečlivě sledovat, vyhodnocovat a postup případně korigovat.

Do polemiky s citacemi z jakéhokoliv materiálu bez znalosti metodiky autora se já ani mí kolegové pouštět nebudeme. Mohu jen poděkovat za podnět, s nímž určitě budeme pracovat. Dovolím si jen poznamenat, že by měl větší hodnotu, kdybychom my, expertní komise i veřejnost znali všechna fakta a souvislosti uvedené v posudku. Dobře přece víme, že hořící halda je velmi složitý a komplexní problém a nelze se zaměřit pouze na jeden aspekt. Ten je totiž obvykle podmíněn řadou dalších. Naší povinností i snahou je brát v potaz všechny, všechny se stejnou vahou a odbornou erudicí.

Kéž by tento přístup v případě heřmanické haldy uplatňovali všichni. Pro zdar věci by rozhodně byla lepší seriózní odborná diskuse, než mediální šíření emocí a poplašných zpráv.

S upřímným pozdravem

Ludvík Kašpar
ředitel státního podniku DIAMO